

Remissvar avseende En översyn av övervakningsnämndernas organisation (STK 2026:1) från Övervakningsnämnden i Stockholm

Övervakningsnämnden i Stockholm noterar inledningsvis att Stadskontorets uppdrag har varit avgränsat till att analysera två angivna organisationsalternativ, nämligen antingen minskandet av antalet övervakningsnämnder eller överförandet av dagens nämnder till en enrådsmyndighet med särskilda beslutsorgan.

Övervakningsnämnden i Stockholm tillstyrker inte Stadskontorets förslag att inrätta en enrådsmyndighet med särskilda beslutsorgan. Övervakningsnämnden i Stockholm ställer sig inte heller bakom det andra alternativet, nämligen att antalet nämnder ska minskas. Övervakningsnämnden i Stockholm delar Stadskontorets uppfattning att nämnderna även i fortsättningen ska samverka med frivården, att nämndernas verksamhet ska vara fortsatt tillgänglig för klienter i hela landet samt att nämnderna ska behålla sina nuvarande uppgifter, ansvar, befogenheter och beslutsformer. Övervakningsnämnden i Stockholm välkomnar slutligen Stadskontorets förslag att ordförandens resp. vice ordförandens ersättning ska indexregleras men tillstyrker inte förslaget avseende bestämmandet av sekreterarnas arvodering. Övervakningsnämnden i Stockholm anser nämligen att sekreterarnas arvoden även fortsättningsvis ska bestämmas av varje nämnd, eftersom sekreterarna utför olika typer av arbete och i olika omfattning beroende på varje enskild nämnds behov av och villkor för bistånd från dess sekreterare.

Övervakningsnämnden i Stockholm skulle vilja lämna några synpunkter på utredningens innehåll enligt nedan.

Det kan konstateras att utredningen inte innehåller någon detaljerad redogörelse för vilka konkreta arbetsuppgifter i vardagen som enrådsmyndigheten är tänkt att utföra, med undantag för registrering och arkivering. Är tanken t.ex. att enrådsmyndigheten ska samla ihop och dela ut underlaget inför varje nämndssammanträde? Inte sällan har

ordföranden frågar avseende detta underlag före sammanträdet. Är det då tanken att ordföranden ska vända sig till enrådsmyndigheten? Utredningen föreslår t.ex. att enrådsmyndigheten ska kalla till sammanträdet. Det är dock svårt att förstå varför inte frivården ska kalla klienterna när det i regel är övervakarna som har bäst information om var deras resp. klient kan nås. Om kallelsen ändå skickas av enrådsmyndigheten, är tanken att enrådsmyndigheten också ska ta emot de meddelanden avseende hinder för inställelse som en klient eventuellt meddelar? Hur ska det i så fall säkerställas att sådan information når den ifrågavarande övervakaren resp. övervakningsnämnden? Är tanken att enrådsmyndigheten ska delta i processen avseende ordförandebeslut och på vilket sätt i så fall? Det är inte heller beskrivet hur den föreslagna omfördelningen av ärendena ska hanteras av enrådsmyndigheten i praktiken. Är det sammanträden, enskilda ärenden eller ordförandebeslut som ska omfördelas? När ska omfördelning ske? En vecka före ett sammanträde eller samma dag som ordförandebeslut ska fattas? Ska all ny information som kommer in till frivården samma dag som sammanträdet hålls resp. ordförandebeslut fattas skickas vidare till den nämnd som har fått ärendena genom omfördelning och ska då den informationen gå genom enrådsmyndigheten? Det kan konstateras att det reser sig ett stort antal frågor med anledning av Stadskontorets förslag, frågor som dessvärre inte är besvarade i utredningen. Mycket talar vidare för att förslaget innebär avsevärda risker för att frågor kommer att kunna hamna mellan stolarna och att handläggningen av ärendena kommer att försvåras.

Eftersom det inte är klart vilka uppgifter enrådsmyndigheten egentligen ska ha i det dagliga arbetet kan det enligt Övervakningsnämnden i Stockholm inte heller beräknas vilken årsarbetskraft som behövs eller vilka kostnadseffekter inrättandet av en sådan myndighet skulle föra med sig. I vart fall står det dock klart att om en enrådsmyndighet ska sköta alla beslut, protokoll m.m. från alla 29 nämnder/avdelningar kommer det definitivt inte att räcka med 4-9 handläggare, som Statskontoret föreslår.

Övervakningsnämnden i Stockholm vill vidare påpeka följande. Vissa nämndbeslut ska överklagas till förvaltningsdomstolen och inte till tingsrätten (s.28.). Jourbesluten prövas vid nästkommande sammanträde men de fastställts inte nödvändigtvis (s 29). Statistiken

måste ha förändrats från 2022-2024 till idag (s 31). Jämförelsen mellan ett ÖN-sammanträde och en brottmåls huvudförhandling är missvisande, eftersom det inte sker någon som helst bevisupptagning under ÖN-sammanträdet (s. 41). Kriminalvårdens teknik, Krimvideo, fungerar därtill i regel numer utmärkt. Det måste även framöver vara varje nämnd/beslutsorgan och inte myndigheten som fattar beslut om åtgärder för klienter (se § 1 i den föreslagna instruktionen till enrådsmyndigheten). Övervakningsnämnden saknar idag befogenhet att ändra villkoren i en behandlingsplan som har beslutats enligt 28 kap. 6 b § brottsbalken, varför bestämmelsen kan utgå (se 13 § i den föreslagna instruktionen till enrådsmyndigheten). Frågan är om utredningen verkligen menar att jourordföranden ska få ersättning med 0,2 prisbasbelopp per dag (16 § i den föreslagna instruktionen till enrådsmyndigheten).

Sammantaget har Övervakningsnämnden i Stockholm svårt att förstå skälen för att enrådsmyndigheten ska inrättas samt se hur en sådan myndighet ska kunna bidra till en effektivare handläggning av nämndernas ärenden.